

сталого розвитку. Іншими словами, управління змінами може відрізнятися за обсягом і цілями, і одна організація може визначати та впроваджувати його інакше, ніж інша, але ці зміни орієнтовані на поліпшення економічної, соціальної та екологічної ефективності. Тому особливо важливо, щоб компанії використовували структурований, але гнучкий підхід до управління змінами у своїх організаціях.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт компанії Prosci. URL: <https://www.prosci.com/enterprise-change-management>
2. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Організаційні зміни на підприємстві в умовах його інноваційного розвитку. *Economic Annals-XXI*. 2015. №1-2(2), С.51-54.
3. Зубар І.В. Інституційне забезпечення організації сталого землекористування: світовий досвід та перспективи в Україні. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 5. С. 109-122.
4. Рябцев В. Заохочення керівників підприємства в управління змінами, як необхідний елемент для сталого розвитку промислового підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № (49). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-16>.

Зубар Іван Валерійович

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Ревенко Олександр Олександрович

здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ESG ТА ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Інвестування у сталий розвиток, в умовах сучасної системи менеджменту вирізняється інтегральним, дуалістичним характером, що покликаний синтезувати ознаки традиційного та соціально-відповідального бізнесу. Проте концепція сталого розвитку, як і концепція ESG мають спільні орієнтири. Основна мета сталого розвитку людства – задоволення потреб як нинішніх, так і майбутніх поколінь [2]. Складові концепції ESG

(environmental, social and corporate governance) відображають основні три виміри сталого розвитку які є фундаментом ведення відповідального бізнесу та його фінансування [3].

Концепція «сталого розвитку» почала розвиток із кінця 60-х – початку 70-х років, офіційна ж поява концепції ESG пов'язана зі звітом «Хто дбає, виграє» (Who Cares Wins), розробленим ключовими світовими фінансовими інституціями під егідою ООН у 2004 році, де обґрунтовується важливість врахування та аналізу ESG-факторів у діяльності компанії в процесі інвестування. З цього моменту концепція ESG поступово еволюціонувала до законодавчих та регуляторних вимог. Так, наприклад, у 2014 році в ЄС на великі підприємства, що становлять суспільний інтерес, покладено зобов'язання звітувати щодо своєї діяльності в екологічній, соціальній сферах, у сфері питань, пов'язаних із дотриманням прав людини, боротьбою з корупцією та хабарництвом. У 2019 році терміни ESG-концепції вже застосовуються на рівні законодавства ЄС [1].

В українському регуляторному середовищі поняття «сталий розвиток» на цьому етапі вже набуло певної чіткості, зокрема: визначені цілі сталого розвитку України на період до 2030 року; сталий розвиток встановлений одним із принципів державної кліматичної політики, балансу між екологічними, економічними та соціальними аспектами, державної регіональної політики; визначено термін «сталий енергетичний розвиток», що забезпечує безперервний і цілеспрямований процес позитивних змін соціального та економічного стану, зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище та клімат внаслідок підвищення енергетичної ефективності та заміщення енергії з викопних джерел на відновлювані джерела енергії; визначено напрями формування та реалізації державної політики у сфері звітування зі сталого розвитку підприємств на основі єдиних методологічних засад, прийнятих у державах-членах ЄС; акціонерним товариствам рекомендовано використовувати Додаток із питань корпоративного управління і сталого розвитку до Кодексу корпоративного управління, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку [3].

В той час, як інтегрована імплементація елементів ESG-концепції в українське законодавство лише розпочинається. Окремі аспекти E-, S- та G-компонентів цієї концепції врегульовані в різноманітних нормативних актах різних рівнів.

Загалом, можна дійти висновку, що співвідношення концепцій сталого розвитку та ESG у системі менеджменту представлено зв'язком загального й окремого, де «сталий розвиток» є загальною концепцією, що передбачає вектор для прийняття рішень, на рівні міжнародної співпраці, а також в державному та підприємницькому управлінні.

Удосконалення системи менеджменту на підприємстві доцільно адаптувати під умови ЄС, який ухвалив нове положення про рейтингову діяльність ESG, яке забезпечить інвесторам та іншим зацікавленим сторонам доступ до надійної та порівнянної інформації про цілі рейтингів ESG (що

вони оцінюють) і методології (як вони оцінюють). Враховуючи важливість рейтингів ESG у прийнятті інвестиційних рішень, це, у свою чергу, сприятиме підвищенню культури прозорості щодо впливу компаній на людей і навколишнє середовище. Це зменшить «зелене відмивання» та сприятиме сталим інвестиціям [4].

Отже, співвідношення концепцій сталого розвитку та ESG у системі менеджменту дозволить комплексно поліпшити ефективність бізнесу. Варто при цьому звернути увагу на рейтинги ESG, що мають важливий вплив на роботу ринків капіталу та на довіру інвесторів до екологічно чистих продуктів. Багато інвесторів у ЄС наразі покладаються на так звані ESG-бенчмарки, щоб обґрунтувати пов'язану зі стійкістю функцію свого портфеля чи інвестиційних продуктів, які вони пропонують, що стане корисним джерелом залучення інвестицій у масштабування бізнесу в Україні в умовах євроінтеграції та повоєнного відновлення.

Список використаних джерел

1. Who Cares Wins 2005 Conference Report: Investing For Long-Term Value. URL: <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2000/publications-report-whocareswins2005--wci--1319576590784>
2. Зубар І. В. Інституційне забезпечення організації сталого землекористування: світовий досвід та перспективи в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 5. С. 109-122.
3. Леус Д. В. Врахування esg-критеріїв при здійсненні портфельного інвестування у сталий розвиток. Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 2. С. 72–75.
4. Офіційний веб-сайт ЄС. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/esg-rating-activities_en

Зубар Іван Валерійович

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Шелудченко Світлана Максимівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ESG-ПРИНЦИПІВ

Питання формування бізнес-моделі, яка б забезпечила сталий розвиток